

Алгоритм бінарного піднесення в степінь

Підготував Грибок Андрій

5 курс ФВЄ

Швидке піднесення в степінь

- **Повторюване піднесення до квадрата** — [алгоритм](#), призначений для піднесення числа x до [натурального степеня](#) n за менше число [множень](#), ніж цього вимагає визначення степені.
- Алгоритм не завжди найоптимальніший: наприклад, піднесення в степінь $n = 15$ повторюваним піднесенням до квадрата потребує 6 множень, хоча це можна досягти за 5.

- Піднесення до степеня a^n відбувається за рахунок множення a на $n-1$ таких же a .
- Але це можна зробити набагато швидшим шляхом:
- Ми знаємо, що $a^{b+c}=a^b \cdot a^c$ і $a^{2b}=a^b \cdot a^b$
- Найкращий спосіб знайти ці множення це представити степінь в двійковій системі

Наприклад

$$3^{11} = 3^{1011_2} = 3^8 \cdot 3^2 \cdot 3^1$$

Отже, нам потрібно лише знайти послідовність чисел, в якій кожен наступний член квадрат попереднього:

$$3^1 = 3$$

$$3^2 = (3^1)^2 = 3 \cdot 3 = 9$$

$$3^4 = (3^2)^2 = 9 \cdot 9 = 81$$

$$3^8 = (3^4)^2 = 81 \cdot 81 = 6561$$

Ми отримуємо кінцевий результат перемножуючи три з них, тому що біля 3^4 стоїть 0.

$$3^{11} = 6561 \cdot 9 \cdot 3 = 177147.$$

Реалізація алгоритму

- Використовуючи нашу асоціативність ми знаємо що робити якщо степінь кратний двом

$$a^{2b} = a^b \cdot a^b$$

- Якщо ж ні то просто виділяємо один степінь :

$$a^n = a^{n-1} \cdot a$$

- Ітак ми по суті уже маємо рекурентну формулу в якій буде не більше ніж $2 \log n$ множень

Реалізація (рекурсивний метод)

```
int binpow (int a, int n) {  
    if (n == 0)  
        return 1;  
    if (n % 2 == 1)  
        return binpow (a, n-1) * a;  
    else {  
        int b = binpow (a, n/2);  
        return b * b;  
    }  
}
```

Заміна деяких обчислень бітовими операціями

```
int bincpow (int a, int n) {  
    int res = 1;  
    while (n)  
        if (n & 1) {  
            res *= a;  
            --n;  
        }  
        else {  
            a *= a;  
            n >>= 1;  
        }  
    return res;  
}
```

```
int bincpow (int a, int n)
{ int res = 1;
  while (n)
    { if (n & 1)
      res *= a;
      a *= a;
      n >>= 1; }
  return res;
```


Використання

- Ефективне обчислення чисел Фібоначчі
- Швидке застосування набору геометричних операцій до точок
- Кількість шляхів фіксованої довжини в графі
- Варіація бінарного зведення в ступінь: множення двох чисел по модулю